Lietas Nr.134010916
Lietas arhīva Nr.1-0007-17/3

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā
Saldū 2017.gada 18.janvārī

Saldus rajona tiesa
tiesnese Selga Lapejeva, ar tiesas sēdes sekretāri Elīnu Gudrupu,
piedaloties juridiskās personas, kuru sauc pie administratīvās atbildības, sabiedrības ar ierobežotu atbildību "Reserv Inc" pārstāvim /pers. B/,
izskatījusi no Valsts policijas Galvenās kriminālpolicijas pārvaldes Ekonomisko noziegumu apkarošanas pārvaldes saņemto administratīvā pārkāpuma lietu, kurā
sabiedrība ar ierobežotu atbildību "Reserv Inc", reģistrācijas Nr.40103185040, juridiskā adrese Rīga, Lokomotīves iela 26, tiek saukta pie administratīvās atbildības par Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa (turpmāk Latvijas APK) 155.[8]pantā paredzētā administratīvā pārkāpuma izdarīšanu,

k o n s t a t ē j a

2016.gada 19.aprīlī konstatēts, ka sabiedrībai ar ierobežotu atbildību "Reserv Inc" (turpmāk – SIA "Reserv Inc"), reģistrācijas Nr.40103185040, uzņēmējdarbības veikšanas vietā Brocēnos, Liepnieku ielā 10, piederošajās datorsistēmās reproducētas datorprogrammu autoru "Roshal", "ABBY Software", "CM2D", "Foxit" un SIA "TILDE" izstrādātās datorprogrammas: "Win RAR (3 vienības), "ABBY Fine Reader V.11 Pro Edit", "Foxit Phantom PDF V.7", "Cut Master 2D Professional" un "Tildes Birojs 2011" (4 vienības) bez Autor tiesību likuma 40.panta pirmajā daļā noteiktās autortiesību subjekta atļaujas.

Ar šādu rīcību SIA "Reserv Inc" ir izdarījusi Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa (turpmāk - Latvijas APK) 155.[8]pantā paredzētu administratīvo pārkāpumu.

Juridiskās personas, kuru sauc pie administratīvās atbildības, SIA "Reserv Inc" pārstāvis /pers. B/ tiesas sēdē paskaidroja, ka ir ģimenes uzņēmuma, kurš atrodas Brocēnos, Liepnieku ielā 10, un kurš nodarbojas ar metāla jumtu klāšanas darbiem un metāla konstrukciju izgatavošanu, valdes priekšsēdētājs, līdz ar to atbildīgs par visu uzņēmumā notiekošo. 2016.gada 19.aprīlī datorprogrammu legalitātes pārbaudes laikā konstatēts, ka astoņās uzņēmumam piederošajās datorsistēmās reproducētas nelicencētas datorprogrammas. Atzīst, ka uzņēmuma datorsistēmās tikušas izmantotas nelicencētas datorprogrammas, bet lūdz ņemt vērā, ka tas nav veikts ļaunprātīgi un šobrīd pārkāpums ir novērsts, arī kriminālprocesā ar cietušajām kompānijām cenšas panākt izlīgumu.

Arī savā rakstiskajā paskaidrojumā juridiskās personas, kuru sauc pie administratīvās atbildības SIA "Reserv Inc" valdes priekšsēdētājs /pers. B/ norādījis, ka uzņēmums atrodas Brocēnos, Liepnieku ielā 10. Šajās telpās citi uzņēmumi neatrodas. 2016.gada 19.aprīlī datorprogrammu legalitātes pārbaudes laikā konstatētas astoņas uzņēmumam piederošas datorsistēmas. Atzīst, ka ir atbildīgā amatpersona uzņēmumā. Uzņēmumā nav nodarbināta speciāla persona, kas apkalpotu uzņēmumu datorsistēmas, nepieciešamības gadījumā vēršas pie ārpakalpojuma sniedzēja. Atzīst un nenoliedz faktu par nelicencētu datorprogrammu reproducēšanu, taču tas nav veikts ļaunprātīgi (lietas 43.lapa).

Saskaņā ar "LURSOFT" datu bāzes sniegtajām ziņām nodibināts, ka SIA "Reserv Inc", reģistrācijas Nr.40103185040, komercreģistrā reģistrēta 2008.gada 8.augustā, juridiskā adrese Rīga, Lokomotīves iela 26, tās valdes priekšsēdētājs ar tiesībām pārstāvēt komercsabiedrību atsevišķi ir /pers. B/ (lietas 40.-41.lapa).

Valsts policijas Galvenās kriminālpolicijas pārvaldes Ekonomisko noziegumu apkarošanas pārvaldes pārstāvis uz tiesas sēdi nav ieradies, par tiesas sēdi iestāde informēta. Tiesā saņemts iestādes lūgums par lietas izskatīšanu bez iestādes pārstāvja klātbūtnes. Pie šādiem apstākļiem, tiesa atzīst, ka lietu iespējams izskatīt bez iestādes pārstāvja klātbūtnes, jo nepastāv Latvijas APK 289.[11]panta pirmajā daļā paredzētie apstākļi, kas nepieļautu lietas izskatīšanu.

Atbilstoši Latvijas APK 272.pantam institūcijai (amatpersonai), izskatot administratīvā pārkāpuma lietu, jānoskaidro vai ir izdarīts administratīvais pārkāpums, vai attiecīgā persona ir vainīga tā izdarīšanā, vai šo personu var saukt pie administratīvās atbildības, vai ir atbildību mīkstinoši un pastiprinoši apstākļi, vai ir nodarīts mantisks zaudējums, kā arī jānoskaidro citi apstākļi, kam ir nozīme lietas pareizā izlemšanā.

Latvijas APK 155.[8]pantā paredzēta administratīvā atbildība par autortiesību vai blakustiesību pārkāpšanu. Tā ir blanketa likuma norma, kas nozīmē, ka ir speciāls likums, kura konkrētu prasību neievērošana vai pārkāpšana veido Latvijas APK 155.[8] pantā paredzētā administratīvā pārkāpuma sastāvu. Līdz ar to administratīvā pārkāpuma protokolā jābūt norādītai konkrētai speciālā likuma normai, kas ir pārkāpta, kā arī jānorāda, ar kādām tieši darbībām un ar kādiem objektiem tas izdarīts.

Saskaņā ar Autortiesību likuma 4.panta 1.punkta noteikumiem, autortiesību objekts neatkarīgi no izpausmes formas un veida ir literārie darbi (grāmatas, brošūras, runas, datorprogrammas, lekcijas, aicinājumi, ziņojumi, spredikļi un citi līdzīga veida darbi).

Latvijas APK 243.panta pirmā daļa paredz, ka pierādījumi administratīvā pārkāpuma lietā ir jebkuras Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksā paredzētajā kārtībā iegūtas un noteiktā procesuālajā formā nostiprinātas ziņas par faktiem, kurus administratīvā pārkāpuma lietvedībā iesaistītās personas savas kompetences ietvaros izmanto, lai pierādītu administratīvā pārkāpuma esamību vai neesamību un noskaidrotu citus apstākļus, kam ir nozīme lietas pareizā izspriešanā.

Latvijas APK 243.panta piektā daļa noteic, kā pierādījumus var izmantot tikai ticamas, attiecināmas un pieļaujamas ziņas par faktiem. No minētā panta astotās daļas izriet, ka iegūtie fakti vai ziņas jāvērtē kopumā un savstarpējā sakarībā.

Saskaņā ar Latvijas APK 243.[1]pantu pierādīšanas līdzekļi administratīvā pārkāpuma lietā ir pie administratīvās atbildības sauktās personas paskaidrojumi; personu liecības; eksperta atzinums; kompetentās institūcijas atzinums; dokuments, kas satur ziņas par faktiem, rakstveidā vai citā formā; elektroniskie pierādījumi; procesuālajās darbībās rakstveidā vai citā veidā nostiprinātās ziņas par faktiem; lietiskie pierādījumi.

Noklausoties SIA "Reserv Inc" pārstāvja paskaidrojumus un izvērtējot administratīvā pārkāpuma lietas materiālus, tiesa uzskata, ka SIA "Reserv

Inc" darbībā ir Latvijas APK 155.^{8}pantā paredzētā administratīvā pārkāpuma sastāvs, kas bez SIA "Reserv Inc" pārstāvja paskaidrojumiem pilnībā pierādīts ar rakstveida pierādījumiem lietā.

No lietas materiāliem redzams, ka 2016.gada 7.decembrī Valsts policijas Galvenās kriminālpolicijas pārvaldes Ekonomisko noziegumu apkarošanas pārvaldes vecākā inspektore sastādījusi administratīvā pārkāpuma protokolu Nr.PE 000935 par to, ka, pamatojoties uz 2016.gada 9.novembra lēmumu par kriminālprocesa Nr.11816006116 izbeigšanu daļā un tajā atspoguļoto, konstatēts, ka 2016.gada 19.aprīlī SIA "Reserv Inc", reģistrācijas Nr.40103185040, uzņēmējdarbības veikšanas vietā Brocēnos, Liepnieku ielā 10, sabiedrībai piederošajās datorsistēmās reproducētas datorprogrammu autoru "Roshal", "ABBY Software", "CM2D", "Foxit" un SIA "TILDE" izstrādātās datorprogrammas: "WinRAR (3 vienības), "ABBY Fine Reader V.11 Pro Edit", "Foxit Phantom PDF V.7", "Cut Master 2D Profesional" un "Tildes Birojs 2011" (4 vienības) bez Autor tiesību likuma 40.panta pirmajā daļā noteiktās autortiesību subjekta atļaujas. Ar protokola saturu juridiskās personas, kuru sauc pie administratīvās atbildības, pārstāvis /pers. B/ iepazīstināts, Latvijas APK 260.pantā noteiktās pie administratīvās atbildības sauktās personas pienākumi un tiesības viņam ir izskaidroti, ko apliecinājis ar savu parakstu (lietas 5.lapa).

No 2016.gada 16.maija Valsts policijas Galvenās kriminālpolicijas pārvaldes Ekonomisko noziegumu apkarošanas pārvaldes 4.nodaļas vecākā inspektora Dz.Vikšera ziņojuma par kriminālprocesa uzsākšanu redzams, ka 2016.gada 19.aprīlī SIA "Reserv Inc" saimnieciskās darbības veikšanas vietā Brocēnos, Liepnieku ielā 10, veikta programmnodrošinājuma legalitātes pārbaude. Pārbaudes laikā noskaidrots, ka komercsabiedrības saimnieciskās darbības veikšanai tiek izmantotas astoņas datorsistēmas, kurās instalēto datorprogrammu likumīgu izcelsmi komercsabiedrība apliecinājusi nepilnīgi. Pastāvot aizdomām par autortiesību pārkāpšanu uzsākta administratīvā pārkāpuma lieta Nr.63/2016. Pārbaudes laikā konstatēts, ka no komercsabiedrības datorsistēmās fiksētajām datorprogrammām nelicencētas ir 22 datorprogrammas, par kopējo vērtību 4 550,00 EUR. Tādējādi reproducējot datorprogrammas bez Autortiesību likuma 40.panta pirmajā daļā noteiktās autortiesību subjektu atļaujas apmērā, kurš rada autortiesību subjektiem būtisku kaitējumu, atbilstoši likuma "Par Krimināllikuma spēkā stāšanās un piemērošanas kārtību" 23.panta pirmās daļas 2.punktā noteiktajiem kritērijiem, ir veikts autortiesību pārkāpums par ko atbildība paredzēta Krimināllikuma 148.panta pirmajā daļā. Saskatot noziedzīgā nodarījuma sastāva pazīmes, administratīvā pārkāpuma lieta Nr.63/2016 nodota Ekonomisko noziegumu apkarošanas pārvaldes 4.nodaļas 4.grupas darbinieku lietvedībā kriminālprocesa uzsākšanai. Pārbaudes laikā izņemti datu nesēji, 5 vienības (lietas 11.-12.lapa).

Ar 2016.gada 17.maija Valsts policijas Galvenās kriminālpolicijas pārvaldes Ekonomisko noziegumu apkarošanas pārvaldes 4.nodaļas vecākās inspektores lēmumu nolemts uzsākt kriminālprocesu Nr.11816006116 atbilstoši Krimināllikuma 148.panta pirmajā daļā paredzētajām noziedzīga nodarījuma sastāva pazīmēm, izbeigt lietvedību administratīvā pārkāpuma lietā Nr.63/2016 (lietas 9.-10.lapa).

Pārbaudē konstatēto apstiprina 2016.gada 19.aprīļa pārbaudes akta kopija (lietas 13.-14.lapa), pieprasījuma SIA "Reserv Inc" iesniegt programmnodrošinājuma licences kopija (lietas 15.lapa), mantu apskates protokolu, datorsistēma apskates protokolu un datorsistēmā uzstādīto programmu apskates protokolu kopijas (lietas 16.- 30.lapa), mantu/dokumentu izņemšanas protokola kopija (lietas 31.-32.lapa)

No Biedrības Datorprogrammu autortiesību apvienības (DAA) sniegtās atbildes redzamas SIA "Reserv Inc" datorsistēmā izņemto datorprogrammu licenču tirgus cenas un šo datorprogrammu izstrādātāju tiesību pārstāvji Latvijā. Savukārt no Valsts policijas Galvenās kriminālpolicijas pārvaldes Ekonomisko noziegumu apkarošanas pārvaldes 4.nodaļas izmeklētājas uzziņas kopijas redzams, ka SIA "Reserv Inc" datorsistēmās uzstādītas 23 nelicencētas datorprogrammas par kopējo vērtību 13 969,77 EUR (lietas 35., 36., 37.-38.lapa).

Ar Valsts policijas Galvenās kriminālpolicijas pārvaldes Ekonomisko noziegumu apkarošanas pārvaldes 4.nodaļas izmeklētājas 2016.gada 9.novembra lēmumu par kriminālprocesa Nr.11816006116 izbeigšanu daļā nodibināts, ka kriminālprocess izbeigts daļā par 10 datorprogrammu – "Win RAR" (3 vienības), "ABBY Fine Reader V.11 Pro Edit", "Foxit Phantom PDF V.7", "Cut Master 2D Professional" un "Tildes Birojs 2011" (4 vienības) reproducēšanu, pamatojoties uz Kriminālprocesa likuma 377.panta pirmās daļas 2.punktu, noziedzīga nodarījuma, kas paredzēts Krimināllikuma 148.panta pirmajā daļā, sastāva trūkuma dēļ, konstatējot Latvijas APK 155.^{8}panta pazīmes, līdz ar to šajā daļā uzsākta administratīvā lietvedība pret SIA Reserv Inc" (lietas 6.-8.lapa).

No Valsts policijas Galvenās kriminālpolicijas pārvaldes Ekonomisko noziegumu apkarošanas pārvaldes 4.nodaļas vecākās inspektores uzziņas par SIA "Reserv Inc" datorsistēmās uzstādītajām programmām redzams, ka attiecībā uz datorprogrammām "SolidWorks", "Electrical 2014", "Windows 8.1 Proessional", "Microsoft Office Professional Plus 2013" (4 vienības), "Microsoft Project Professional 2013" (2 vienības), "Windows 7 Ultimate" (2 vienības), "Microsoft Office Pro 2013", "Windows 7 Professional" un "Windows XP Professional" tiek turpināts kriminālprocess (lietas 42.lapa).

Autortiesību likuma 40.panta pirmā daļa noteic, lai iegūtu darba izmantošanas tiesības, darba izmantotājiem attiecībā uz katru darba izmantošanas veidu un katru darba izmantošanas reizi jāsaņem autortiesību subjekta atļauja. Ir aizliegts izmantot darbus, ja nav saņemta autortiesību subjekta atļauja, izņemot likumā noteiktos gadījumus. Minētā panta otrā daļa noteic, ka autortiesību subjekta atļauja tiek izsniegta gan licences līguma, gan licences veidā.

Savukārt Autortiesību likuma 68.panta pirmās daļas 1.punkts prezumē, ka par autortiesību un blakustiesību pārkāpumu uzskatāma darbība, ar kuru aizskartas autortiesību un blakustiesību subjekta personiskās vai mantiskās tiesības, to skaitā, autortiesību un blakustiesību objektu fiksācija, to publicēšana, publiskošana, reproducēšana un izplatīšana jebkādā veidā bez autortiesību un blakustiesību subjekta piekrišanas.

Izvērtējot minētos pierādījumus to kopumā un savstarpējā saistībā, ir pilnībā pierādīts, ka SIA "Reserv Inc" veica datorprogrammu izmantošanu, bez legālas izcelsmes dokumentiem, tas ir, bez Autor tiesību likuma 40.panta pirmajā daļā noteiktā autortiesību subjekta atļaujas, tādējādi pārkāpa Autortiesību likuma 68.panta pirmās daļas 1.punkta nosacījumus un ar savu rīcību SIA "Reserv Inc" izdarīja administratīvo pārkāpumu, kas paredzēts Latvijas APK 155.^{8}pantā.

Lai nostiprinātu likumību un novērstu tiesību pārkāpumus SIA "Reserv Inc" saucama pie administratīvās atbildības, uzliekot administratīvo sodu Latvijas APK 155.^{8}pantā juridiskai personai noteiktās soda sankcijas ietvaros.

Nosakot sodu, tiesa saskaņā ar Latvijas APK 32.pantu ņem vērā pārkāpuma raksturu, tā izdarīšanas apstākļus, atzīstot, ka izdarītais pārkāpums ir apdraudējis tautsaimniecības intereses tirdzniecības, pakalpojumu sniegšanas un finanšu jomā. Kā arī ņem vērā to, ka SIA "Reserv Inc" ir novērsusi pārkāpumu, komercsabiedrība ir iegādājusies licences par datorprogrammu lietošanu un cenšas ar cietušajiem vienoties par kaitējuma atlīdzināšanu, kā to tiesas sēdē paskaidroja SIA "Reserv Inc" pārstāvis. Tāpat nosakot sodu, tiesa ņem vērā, ka lietas izskatīšanas gaitā netika gūti pierādījumi tam, ka SIA "Reserv Inc" iepriekš būtu sodīta par autortiesību vai blakustiesību pārkāpumiem.

Saskaņā ar Latvijas APK 33.panta pirmās daļas 1.punktu atbildību mīkstinošs apstāklis ir tas, ka SIA "Reserv Inc" pārstāvis vainu pārkāpuma izdarīšanā atzina un nožēloja izdarīto.

Saskaņā ar Latvijas APK 34.pantu atbildību pastiprinoši apstākļi lietā netika konstatēti.

Izvērtējot visus lietā konstatētos apstākļus to savstarpējā sakarībā, ņemot vērā lietā konstatēto atbildību mīkstinošo apstākli, to, ka atbildību pastiprinoši apstākļi netika konstatēti, tiesa atzīst, ka administratīvā soda mērķi ir iespējams sasniegt SIA "Reserv Inc" piemērojot panta sankcijā noteikto naudas sodu tuvāk sankcijas minimālajam apmēram.

Latvijas APK 155.^{8}pantā noteiktā soda sankcija par nelikumīgu darbību veikšanu ar autortiesību vai blakustiesību objektiem paredz konfiscēt autortiesību un blakustiesību pārkāpuma objektus un to nesējus.

No lietā esošajiem materiāliem izriet, ka veiktās pārbaudes laikā izņemti pieci datorsistēmas cietie diski, uz kuriem atradās datorprogrammas bez legālas izcelsmes apliecinošiem dokumentiem, šie datorsistēmas cietie diski atstāti pie kriminālprocesa materiāliem.

Pie šādiem apstākļiem tiesa atzīst, ka konkrētajā gadījumā konfiskācija nav piemērojama, bet rīcība ar autortiesību un blakustiesību pārkāpuma objektiem un to nesējiem izlemjama kriminālprocesā.

Pamatojoties uz minēto un saskaņā ar Latvijas APK 26., 213., 289.^{6}, 289.^{13} un 289.^{16} pantu, tiesa

n o s p r i e d a

sabiedrību ar ierobežotu atbildību "Reserv Inc", reģistrācijas Nr.40103185040, atzīt par vainīgu Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 155.^{8}pantā paredzētā administratīvā pārkāpuma izdarīšanā un sodīt ar naudas sodu 150,00 EUR (viens simts piecdesmit *euro* 00 centu) apmērā.

Naudas sods nomaksājams 30 dienu laikā no sprieduma izsniegšanas dienas jebkurā bankā ar norādi: Valsts kase, reģ.Nr.90000050138, saņēmējs - Valsts kase, BIC kods: TRELLV22, konta Nr.LV34TREL1060191011100, maksājuma mērķis: protokols Nr.PE 000935, lietas Nr.134010916. Naudas soda nomaksas kvīts iesniedzama Saldus rajona tiesas kancelejā, Saldū, Tūristu ielā 3.

Spriedumu var pārsūdzēt 10 (desmit) darba dienu laikā no pilna sprieduma paziņošanas dienas Kurzemes apgabaltiesā, apelācijas sūdzību vai protestu iesniedzot Saldus rajona tiesā.

Sprieduma pieejamības diena 2017.gada 27.janvāris.

Tiesnese S.Lapejeva